

Kronkelveld Jaarverslag 2021

Voorwoord

Ook dit jaar hebben we ondanks de geldende RIVM coronamaatregelen, het ecologische beheer van Kronkelveld, opnieuw met elkaar kunnen uitvoeren. De Covid 19 maatregelen hadden en hebben wel invloed op ons als sociaal zoogdier. Met elkaar Kronkelveld beheren was opnieuw een mooie manier om verbinding met elkaar te hebben en enige ontspanning te ervaren.

Enthousiaste nieuwe vrijwilligers hebben zich bij de bestaande vrijwilligersgroep aangesloten. De teller staat nu op 30! Hierbij zijn de kinderen meegerekend.

Kleinschalige natuur onderhouden samen met buurtgenoten; 18 jaar geleden leek het een idealistisch plan, maar in Kronkelveld blijkt het maandelijks nog steeds mogelijk te zijn. Ecologisch beheren zonder mechanisch gereedschap, is helaas niet altijd doelmatig; de kleiige bodemstructuur is soms zo hobbelig om de welig tierende kruiden, zoals de Brandnetel en de Bedauwde Braam met de zeis te maaien, dat een bosmaaier uitkomst biedt. Met een handige korte cursus, is deze in gebruik genomen.

Een sluwe vos heeft zich opnieuw in Kronkelveld gevestigd. Geef hem of haar eens ongelijk met een snoep tafel van konijnen en andere lekkere hapjes.

De diversiteit aan soorten is in de loop der tijd achteruitgegaan. Zo'n tien jaar geleden vonden we nog knaagsporen van het Ree op de kleine Wilgenboompjes bij de poel en ontdekten we een rustplaats met vachtharen van dit imposante wild op een houtwal. Desalniettemin valt er nog veel aan natuur in het gebied te ontdekken. Zelfs een zekere mate van stilte kun je in Kronkelveld tot je laten doordringen. Het gebied ligt namelijk ca. drie meter onder het straatniveau.

Met kinderen speuren naar waterdiertjes in de poel leverde tijdens een werkochtend een Barnsteenslak en een Posthoornslak op. Er zal wel meer in het water hebben gezeten, maar dat onttrok zich aan het oog en de te korte armen van de kinderen, die slechts water aan de rand konden bemachtigen, voor in het kijkbekertje.

De poel is dit jaar opnieuw geschoond. Hoornblad, dat er in het verleden door een vijver liefhebber was ingegooid, is met de sloothaak op de kant getrokken.

De wand achter de poel is met een schep zo'n 30 cm afgestoken. De graafbijen hebben de mogelijkheid om holletjes te maken en kunnen daarin eitjes leggen.

Net als vorig jaar zijn in november opnieuw bollen aan het bestaande assortiment toegevoegd. In het voorjaar kunnen bijen en insecten volop genieten van de nectar van de ca. 2500 bollen die Kronkelveld nu rijk is. Het begin van Kronkelveld 2022 zal voor mens en insect een heerlijk voorjaar zijn.

De foto's in dit Kronkelveld Jaarverslag van 2021 zijn gemaakt door:
Gerda Roelofs en Irene Hoff.

Sia Schipper
Coördinator.

In samenwerking met de gemeente Almere Haven.

De werkochtend in Kronkelveld van 13 februari 2021:

Door het onverwachte intreden van winterweer met sneeuw en ijs ging deze werkochtend in Kronkelveld niet door. We konden ons vermaken met schaatsen en het maken van heerlijke wandelingen door de sneeuw.

Deze werkochtend bestaat nu uit informatie over vrijwilligers werk in het groen op nationaal niveau in samenwerking met verscheidene natuurorganisaties.

Op de onderstaande website kun je de toekomstplannen lezen voor vrijwilligerswerk in het groen: <http://www.degroenevrijwilliger.nl/>

Het winterse Gooimeer gefotografeerd vanaf de Gooimeerdijk

Wat is beter voor de natuur, bomen kappen of niet? De politiek beslist

Houtkap in een bos in Nederland. Beeld Hollandse Hoogte / Richard Brocken

Een halve hectare bos per keer kappen, moet dat kunnen? De minister vindt van wel, critici noemen het kaalkap. De Kamercommissie Natuur beslist, maar nu nog niet.

Onno Havermans 7 oktober 2021, 11:42

Geen enkele politicus haalt het in zijn hoofd om te willen bepalen hoe een chirurg zijn scalpel hanteert tijdens een operatie. Bjorn van den Boom van Natuurmonumenten maakt de vergelijking in de discussie over het kappen van maximaal een halve hectare bos. Dat mag van demissionair natuurminister Carola Schouten (ChristenUnie). Tegenstanders hopen dat de Tweede Kamer het verbiedt. De Kamercommissie Natuur zou er donderdag over praten, maar dit debat is uitgesteld omdat Schouten tijd nodig heeft als onderhandelaar bij de formatie van een nieuw kabinet.

Dat is vooral frustrerend voor de tegenstanders, waarvan de stichting Natuur Alert de voornaamste spreekbuis is. Natuur Alert schreef in januari een amendement op de Bossenstrategie van de minister en stuurde dat begin deze week naar alle commissieleden, van wie de meesten nieuw zijn sinds de parlementsverkiezingen in maart. In die Bossenstrategie legt Schouten vast dat er tot 2030 in Nederland 10 procent bos bij moet komen, dat is 37.000 hectare, vooral buiten bestaande natuurgebieden. Maar in hetzelfde stuk noemt ze groepenkap tot een halve hectare een belangrijke maatregel om het bos te revitaliseren.

Een halve hectare is de gemiddelde grootte van een voetbalveld. Kap je op die oppervlakte alle bomen, dan roept dat meestal stevige protesten op. Gekapte bomen zorgt voor emoties. Natuur Alert spreekt van kaalkap en onzorgvuldig natuurbeheer dat slecht uitpakt voor biodiversiteit, het vastleggen van CO2 en de klimaatbestendigheid van de bossen. Er kan alleen maar een ander doel achter zitten: financieel gewin. Een organisatie als Staatsbosbeheer heeft het geld van hout of biomassa immers hard nodig sinds voormalig staatssecretaris Henk Bleker de subsidie voor het natuurbeheer drastisch heeft teruggedraaid.

Natura 2000

Maar beheerders en bosonderzoekers zeggen dat vlaktekap soms nodig is. Die geeft ruimte aan bijvoorbeeld heide, die andere diersoorten aantrekt, en draagt bij aan verjonging van het bos. Kappen helpt bij het herstel van beschermde natuur in het Europese netwerk van Natura 2000-gebieden. En het kappen kan ziektes of invasieve exoten een halt toeroepen. Daarvoor helpt uitkap, het gericht kappen van enkele bomen, onvoldoende.

Ecologen zijn het onderling niet eens, stelt GroenLinks-kamerlid Laura Bromet vast. Samen met PvdA'er Joris Thijssen diende Bromet in april een motie in om vlaktekap uit de Bossenstrategie te schrappen. Maar ze zwakten die motie in mei af, met de toevoeging 'tenzij die kap vanuit ecologisch oogpunt, waaronder het bewerkstelligen van Natura 2000-doelstellingen, noodzakelijk is'.

Aan die wijziging ging een gesprek met Natuurmonumenten vooraf, tot ergernis van de stichting Natuur Alert. Die pleit ervoor de natuur in de bossen zijn gang te laten gaan en alleen bij uitzondering te kappen.

Communicatie

Bromet voelt wel voor die gedachte. Natuurbeheer is altijd iets doen, terwijl de natuur ook best zonder ingrepen kan, zegt ze. Maar die zelfstandige natuurontwikkeling kost tijd en de dalende biodiversiteit, het stikstofprobleem en klimaatverandering vragen nu om maatregelen, zoals plaggen en kappen in de bossen. Daarbij moet wel de communicatie beter, zegt Bromet, zodat wandelaars en omwonenden begrijpen waarom er wordt gekapt. Want we willen allemaal hetzelfde: een bloeiende natuur waar we baat bij hebben en van kunnen genieten.

Vertrouw de beheerder, zegt Van den Boom van Natuurmonumenten. Vlaktekop alleen als uitzondering toestaan leidt tot onnodige bureaucratie, maar vooral tot onwenselijke politieke bemoeienis. Als de bosbeheerder toestemming moet vragen om te kappen, kunnen natuurbeschermers ook geen grasland of rietveld meer maaien, geen boomgat maken, heg snoeien of heide begrazen zonder vergunning en ontheffing.

De werkochtend in Kronkelveld van 20 maart 2021:

Wie waren er op deze werkochtend: Jeanne Fijnenberg, Rob Mooijen, Ouwe van der Molen, Gerda Roelofs, Paul Roelofs, Nicole, Roel Wierenga, Jelle Wierenga, Lieke Wierenga, Tijmen Wierenga, Hanne Hoksberg, José van Loo, Irene Hoff en Sia Schipper.

Wat hebben we gedaan op deze “Nationale Opschoondag”:

- De poel is houtvrij gemaakt met de sloothaak.
- Bomen zijn gezaagd in het bosje van Kronkelveld aan de kant van het Dunloppad. Daarna zijn de stammen gestapeld.
- Takken zijn weer terug op de takkenrillen gelegd.
- Aan de zijkant van Kronkelveld, bij het verwijderde pad, is een omgevallen boom gezaagd.
- Takkenrillen, die leeggeroofd waren voor het bouwen van hutten, zijn hersteld.
- Houtenplanken en pallets zijn verwijderd.
- Flyers zijn opnieuw in de Woudlaar rondgebracht.
- De Kronkelveld website van Jelle is klaar.
- Zwerfvuil is verwijderd.

Verslag in Foto's:

De werkochtend in Kronkelveld van 15 mei 2021:

Wie waren er op deze werkochtend: Jeanne Fijnenberg, Ouwe van der Molen, Roel Wierenga, Jelle Wierenga, Lieke Wierenga, Tijmen Wierenga, Hanne Hoksberg, Giel Hoksberg, Gert-Jan Hoksberg, Marijn Hoksberg, Diny Hegeman, José van Loo, Fokko Minnema, Karen van Dammen, Karin Lammers, Bram Mobron, Irene Hoff en Sia Schipper.

Wat hebben we gedaan:

Eén van de vrijwilligers ging leren bosmaaien. Ouwe zorgde voor de cursus begeleiding. Op deze werkochtend zijn ook nog andere klussen gedaan: Er is gesnoeid, Bedauwde braam is uitgestoken, uit de poel zijn takken en blokken hout verwijderd en takkenrillen zijn gemaakt om de olifant paadjes tegen te gaan.

Tijdens de koffie is het overlijden van Paul Weber van het Experiment Zelfbeheer Hoekwierde (EZH) gememoreerd. De rode wandelroute die door Kronkelveld loopt, is een initiatief met deze bewonersgroep en Paul Roelofs. Een temperatuur van 15 graden, een zuidwestelijke windkracht 3 en geen regen, al met al prima weeromstandigheden voor alle beheerklussen. De website van Jelle Wierenga voor Kronkelveld werd gelanceerd.

Verslag in Foto's:

Maaien met de bosmaaier

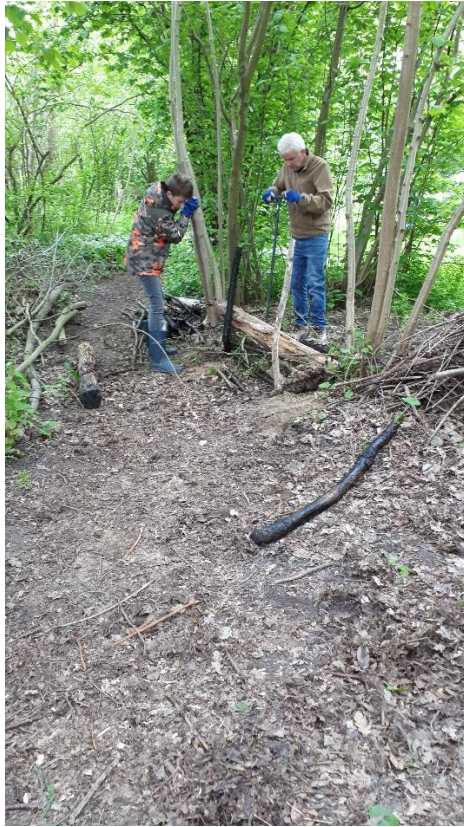
Bedauwde Braam uitsteken

De poel "schonen"

Wat vliegt daar?

Een nieuwe takkenril plaatsen

Gereedschap schoonmaken

www.kronkelveld.jouwweb.nl

Een nieuw vossenhol

De "Blue Bells"

De werkoctend in Kronkelveld van 12 juni 2021:

Wie waren er op deze werkoctend: José van Loo, Rob Mooijen, Jim Jansen, Diny Hegeman, Eric Bodar, Louellen Palm, Sven Wildschut, Yela Wildschut, Niva Wildschut, Irene Hoff en Sia Schipper.

Wat hebben we op deze werkoctend gedaan:

- Gesnoeid, langs het pad door Kronkelveld en de buitenrand van Kronkelveld aan de Meerveldstraat.
- Bedauwde Braam met een schep uitgestoken.
- Vuilnis geprikt.
- Overhangend Kleefkruid uitgetrokken.
- Gemaaid met de zeis.

Met een temperatuur van 21 graden en een verkoelende noord westenwind, 4 Beaufort, was het heerlijk weer om alle beheerklussen met elkaar te doen.

Het was opvallend om te zien hoe het kleefkruid heeft kunnen profiteren van het regenrijke voorjaar. De waterhoogte van de poel daarentegen had in korte tijd geleden onder de laatste paar warme weken. Dit terwijl door de grote hoeveelheden regen in het voorjaar het landelijke grondwaterpeil sinds 2018 weer normaal is te noemen.

Om een beeld te krijgen van de werkoctend is hier het **foto verslag**:

Overhangende takken snoeien aan de Meerveldstraat

Bedauwde Braam uitsteken

De Zeis wordt scherper gemaakt

Zo leuk kan een werkochtend zijn

Jong geleerd oud gedaan

En dan is er koffie, sap met een appelkoek

De extra flyeractie van begin dit jaar had Kronkelveld nieuwe enthousiaste vrijwilligers opgeleverd. Kronkelveld is en blijft een bijzonder gebied waar de mens, in alle bescheidenheid, de natuur een handje helpt bij het ontwikkelen van meer biodiversiteit. Het verkrijgen van meer soorten planten, insecten, waterdieren en zoogdieren is de leidraad van de maandelijkse beheeractiviteiten.

De werkoctend in Kronkelveld van 17 juli 2021:

Wie waren er op deze werkoctend: Sven Wildschut, Fida Wildschut, Yela Wildschut, Niva Wildschut, Irene Hoff, Ouwe van der Molen en Sia Schipper.

Wat hebben we op deze werkoctend gedaan:

- Gesnoeid, langs het pad door Kronkelveld en aan de buitenrand van Kronkelveld aan de Meerveldstraat.
- Bedauwde Braam met een schep uitgestoken.
- Vuilnis geprikt.
- Gemaaid met de bosmaaier; rondom de poel en de buitenrand van Kronkelveld.

Met de bosmaaier, in plaats van met de zeis, die eigenlijk bij het ecologisch beheer gebruikt wordt, is rondom de poel en aan de rand van Kronkelveld enorm veel gemaaid.

Door het groeizame weer van de laatste maanden was de kruiden laag flink toegenomen en was het wandelen door Kronkelveld eigenlijk geen leuke bezigheid.

Het maaiafval is weg geharkt en naar de Ringslang broeihoop gebracht. Het pad is weer goed begaanbaar en er valt weer te genieten van alles wat leeft en bloeit.

De rand aan de Meerveldstraat is flink gesnoeid. Een grote hoeveelheid snoeiafval is in een aantal volle kruiwagens naar de bladkorf gebracht.

Met zon en weinig wind was het heel goed weer om alle beheerklussen te doen. Er is met een kleine groep van jonge en oudere vrijwilligers heel veel gedaan.

Kronkelveld is en blijft een bijzonder gebied waar de natuur z'n gang mag gaan. Of te wel er wordt niet geprobeerd om de natuur te bedwingen, maar er wordt juist mee samengewerkt. De vrijwilligers uit de buurt kunnen elkaar op een natuur vriendelijke manier ontmoeten en in twee uur tijd wordt het gebied opnieuw omgetoverd tot een oase van rust en natuurlijke schoonheid.

"Het werken aan een betere wereld is in harmonie met de natuur"

De werkochtend in Kronkelveld van 14 augustus 2021:

Wie waren er op deze werkochtend: José van Loo, Rob Mooijen, Paul Roelofs, Roel Wierenga, Jelle Wierenga, Lieke Wierenga, Irene Hoff en Sia Schipper.

Wat hebben we op deze werkochtend gedaan:

- Takken zijn uit de poel verwijderd.
- Bedauwde Braam is uitgestoken aan de rand van het pad.
- De buitenkant van Kronkelveld; de Meerveldstraat en het Dunloppad is gesnoeid.

Terwijl in de voorafgaande dagen de regen af en toe met bakken uit de hemel kwam, was het op deze werkochtend droog en aangenaam, qua temperatuur. De warme zomer zon bescheen de buitenrand. Uitgewaaierde Wilgen en weelderige Hondsoezen kregen een snoeibeurt.

De poel is onderhevig aan verandering; er zijn dit jaar meer algen en je ruikt het rottingsproces van dode bladeren. De afwatering vanuit de omgeving is door de bebouwing van het oude voetbalveld achter Kronkelveld aan de geringe kant. Het hemelwater wordt nu helaas afgevoerd via de putten in de straat. De waterstand is ondanks de vele regenbuien van de laatste tijd, laag.

De groene kikker en verscheidene soorten slakken werden bij het verwijderen van de takken, die in de poel waren gegooid, gezien.

Poelen informatie van Ravon: www.ravon.nl

Bij het onderhoud van poelen voor amfibieën moet je rekening te houden met de volgende punten: Wanneer?

Werkzaamheden aan bestaande poelen (waarin amfibieën en/of hun larven aanwezig kunnen zijn) worden bij voorkeur tussen half augustus en half oktober uitgevoerd. Er zijn dan nauwelijks amfibieën in het water aanwezig.

Hoe?

Tot het onderhoud van poelen behoort ook het verwijderen van de bezinksel laag (modder). Dit is nodig wanneer de diepte van de poel zodanig is afgenomen dat deze tijdens de zomermaanden dreigt droog te vallen. Ook komt het voor dat te grote hoeveelheden rottend blad de waterkwaliteit nadelig beïnvloedt.

Het verdient de voorkeur (zeker bij geïsoleerde poelen) niet de hele poel van vegetatie en sliblaag te ontdoen. Het is beter bij de schoningswerkzaamheden naar één kant toe te werken. De poel wordt dan als het ware over een kleine afstand verplaatst. Bij een volgende onderhoudsbeurt kan deze verplaatsing teniet worden gedaan. Verplaatsingen in de richting oost-west genieten de voorkeur. Er blijft dan steeds een deel van de noordelijke oever ongeschonden. Amfibieën zetten hun eieren bij voorkeur af tussen planten. De noordelijke oever is de warmste oever en heeft daarom de voorkeur omdat de eieren zich er sneller ontwikkelen. Het schonen van een poel kan handmatig of met een mobiele kraan met maikorf. Voor het baggeren wordt vaak een mobiele kraan met dichte bak gebruikt.

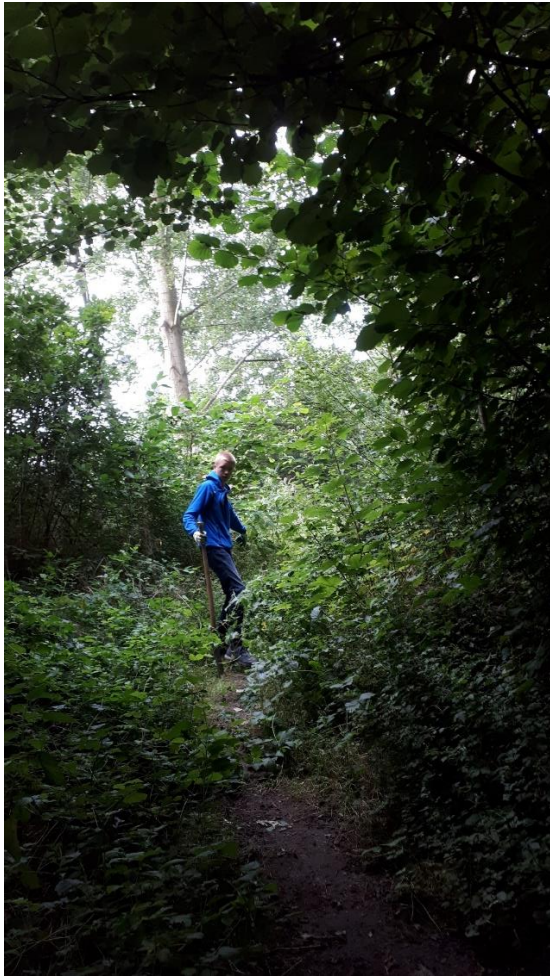
Tot het reguliere onderhoud van poelen kan ook het verwijderen van houtopslag op de oevers behoren, om te sterke beschaduwing te voorkomen. Ook hierbij heeft het de voorkeur om niet alle opslag in een keer te verwijderen. Men mag namelijk niet over het hoofd zien dat deze houtopslag ook schuilgelegenheid en beschutting biedt, aan amfibieën en andere diersoorten.

Onderhoud van de poel in Kronkelveld vindt plaats op 18 september.

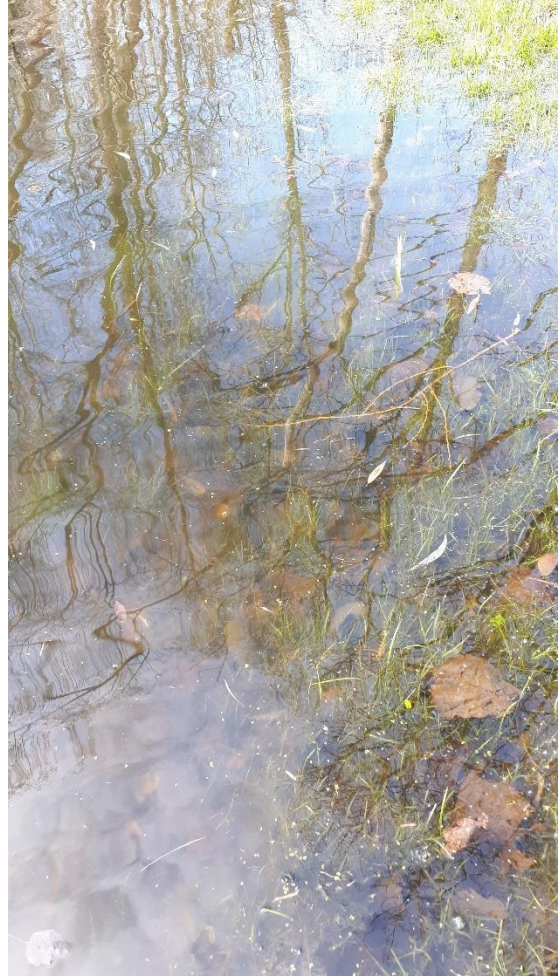
Het verwijderen van de Bedauwde Braam:

Deze plant heeft een grote voorkeur voor het gebied. Er zijn voldoende schaduwrijke plekken. Als deze plant zich eenmaal binnen een gebied heeft gesetteld, is deze moeilijk te beheren. De enige manier om deze plant een halt toe te roepen is om hem met wortel en al uit te spitten. Een verschrikkelijke klus waarop geen vrijwilliger een abonnement heeft. Het is ook mogelijk om de Bedauwde Braam uit te putten door de uitlopers voortdurend weg te knippen en/of met een bosmaaier dit "opschot" kort te houden.

Opschot van de Bedauwde Braam uitsteken.

De pool in het kleurenpalet van de Franse kunstschilder Monet.

Met een hoogwerker is een Eik en een Populier aan de Meerveldstraat “opgekroond”; de lagere zijtakken zijn verwijderd. De nieuwe Elzen aan de Meerveldstraat komen nu beter tot hun recht.

Met vereende kracht is de buitenrand aan de Meerveldstraat weer goed beloopbaar geworden. De onderbegroeiing van b.v Teunisbloem wordt een volgende werkdag met de bosmaaier gedaan.

De olie uit de zaden van Teunisbloem is rijk aan onverzadigde vetzuren. Het gehalte aan gammalinoleenzuur kan oplopen tot 14%. Door de bijzondere samenstelling kunnen ontstekingen in het lichaam gunstig worden beïnvloed. (bron, Wikipedia)

De Teunisbloem is familie van het Wilgenroosje. Deze plant is een waardplant voor muggen.

De werkochtend in Kronkelveld van 18 september 2021:

Wie waren er op deze werkochtend: José van Loo, Paul Roelofs, Tijmen Wierenga, Irene Hoff, Gerda Roelofs, Martijn Vermeulen, Eric Bodar, Sven Wildschut, Yela Wildschut, Niva Wildschut, André ter Haar, Louellen Palm en Sia Schipper.

Wat hebben we op deze werkochtend gedaan:

- De poel is gedeeltelijk geschoond (Hoornblad eruit) met de sloothaak, waterdieren zijn bekeken met de kinderen.
- Het maaiafval, van de door Ouwe gemaaide veldjes is opgeharkt en naar de broeihoop afgevoerd.
- De rand, ca 40 cm, van de wand achter de poel, is met een schep afgestoken en daardoor geschikt gemaakt voor graafbijen.
- Er is aan de Meerveldstraat en langs het pad door Kronkelveld gesnoeid.
- Rondom de poel is met de zeis gemaaid.

Op deze droge en zonnige werkochtend kwam een groot aantal vrijwilligers af om de vele seizoensgebonden beheeractiviteiten met elkaar te doen! Op een doordeweekse dag was met de bosmaaier al gemaaid. Het maaiafval van de weelderige kruidenlaag, op de verschillende veldjes, is opgeharkt en naar de broeihoop voor Ringslangen verplaatst. De poel is met de sloothaak van Hoornblad bevrijd. Dikke Groene Kikkers vonden deze activiteit minder geslaagd en kozen via de rand van de poel het hazenpad. Kleinere, op de kant terecht gekomen waterdiertjes, werden in een bakje met vergrootglas gedaan en door de kinderen bekeken.

Tijdens de koffie werden we getraceerd op een heerlijke appelflap.

Fotoverslag van Gerda Roelofs:

Het was opnieuw een prettige werkdag. Kronkelveld lag er na twee uur aanpoten, uitnodigend bij voor een wandelingetje en natuurlijk weer voor een fantastische werkdag

De werkochtend in Kronkelveld van 23 oktober 2021:

Wie waren er op deze werkochtend: Paul Roelofs, Roel Wierenga, Jelle Wierenga, Lieke Wierenga, Tijmen Wierenga, Irene Hoff, Jim Jansen, Rob Mooijen, Diny Hegeman, Fokko Minnema, Ouwe van der Molen, Fida Wildschut, Sven Wildschut, Yela Wildschut, Niva Wildschut, André ter Haar en Sia Schipper.

Wat hebben we deze werkochtend gedaan:

- Bij de Paaseilandbeelden zijn de Hazelaars en de Hondсроos gesnoeid.
- De veldjes, die Ouwe maaide met de bosmaaier, zijn op een richel geharkt.
- De poel is met de sloothak extra winterklaar gemaakt, voor de waterdieren.
- Een takkenril is aan het Dunlop pad geplaatst.
- Kleine Abelen zijn verwijderd en de Wilgen aan de Meerveldstraat zijn gesnoeid.
- Tête à Tête bloembollen zijn geplant op het veld bij de Paaseiland figuren aan het Dunlop pad.

Het was, na een week met nogal wisselvallig weer, droog en de herfstzon scheen. De voorafgaande nacht was de temperatuur nogal gedaald. Door flink te zagen, te snoeien en te harken kwamen we allemaal op temperatuur.

Fotoverslag van Irene Hoff:

De Hazelaars en Hondstroos worden aan de bosrand bij de Paaseiland figuren teruggesnoeid.

De poel wordt ontdaan van Hoornblad. De kikkers en waterdieren kunnen nu komen!

Van de gesnoeide Hazelaartakken wordt aan het Dunlop pad een nieuwe takkenril gemaakt.

De Tête à Tête voorjaarsbollen worden voor het nieuwe jaar geplant.

En dan is er bij de picknickbank, koffie met een heerlijk kaneelbroodje.

Spierballen, zo krijg je die!

Cursus met de bosmaaier.

Het was een mooie, inspirerende werkdag. Er is veel beheerwerk gedaan zodat Kronkelveld weer als "de parel" van de Velden en de Laren ligt te schitteren.

4 oktober Dierendag

Kijk op dierendag ook eens naar de rat in plaats van de kat

Een mug is even belangrijk als een wilde bij. Beeld ANP

Op dierendag staan de hond en de kat vaak in het zonnetje. Maar hoe zit het met de dieren die mensen een beetje onaangenaam vinden?

Sebastiaan Grosscurt 4 oktober 2021, 09:42

Wereldwijd grijpen dierenvrienden dierendag aan om hun hond, kat of cavia eens goed te verwennen. Deze waardering blijft vaak beperkt tot de dieren die mensen zelf in huis hebben genomen. Vandaag licht boswachter en natuurboekenschrijver Arjan Postma er drie dieren uit, die elk op hun manier een unieke plek in het ecosysteem hebben of simpelweg bijzonder zijn, maar niet zo worden gewaardeerd. Over het nut van dieren wil Postma niets

weten: “Ik vind het idee dat een dier nuttig moet zijn te mensgericht, te egocentrisch. Daar moeten we echt vanaf.”

Het dansen van muggen

Muggen staan bekend om de bulten die zij veroorzaken na een steek. Toch zijn daarvoor maar een paar soorten verantwoordelijk, zegt Postma: “Er zijn honderden soorten muggen in Nederland en er zijn maar zeven stekende soorten, de rest leeft op nectar.” Hij noemt muggen nachtbijen, omdat ze op dezelfde manier veel planten en bloemen bestuiven: “Van muggen zien we het zogenaamde nut niet, maar ze zijn even belangrijk als wilde bijen.” Ook vindt Postma het prachtig hoe de gewaaierde voelsprietten en prikneus zijn ontwikkeld. “Maar het mooiste vind ik de dansmuggen aan de IJsselmeerkust aan het eind van de zomer. Zo’n pilaar van muggen danst, net als de geest uit Aladins lamp, kronkelend heen en weer. Het is een soort ballet met miljoenen deelnemers.”

Dan de rat. Dat is een heel hygiënisch dier, zegt Postma. “Er is honderden jaren verteld dat de zwarte rat de pest heeft veroorzaakt, maar die is door woelmuizen verspreid.” Dat ratten in riolen en vuilnis zitten, klopt ook niet volgens Postma: “Alleen als mensen veel rommel laten liggen, gaat de rat kijken of er nog wat te halen is. Mensen vinden de rat dan vies of eng. Een leuke omdraaiing!” De rat heeft een pr-probleem, want naast hygiënisch, is een rat ook heel slim. “In de film *De Nieuwe Wildernis* kun je zien hoe ratten precies doorhebben welke ruimte van de mens is en welke ruimte er over is. Het verschil is soms maar tien centimeter, maar ze kennen de grens donders goed.”

De sociale intelligentie van de kauw

De kauw tenslotte wordt vaak aangezien voor kraai en daardoor amper als een op zichzelf staand dier gewaardeerd. Kauwen delen de reputatie van de kraai, maar ook de intelligentie. Postma: “Het zijn de intelligentste dieren, slimmer dan chimpansees. Als je een kauw in zijn knalblauwe oogje kijkt, dan spat de intelligentie er gewoon vanaf.” Deze intelligentie wordt duidelijk als de kauwen samenkomen voor de avondvlucht.

“Overdag zijn ze allemaal op zichzelf geweest en tijdens de avondvlucht vertellen ze honderduit wat er allemaal is gebeurd. In die groep zijn wel 25 sociale klassen, allemaal met een eigen roep. Wanneer ze uiteindelijk gaan slapen en in een boom neerstrijken, zit de laagste klasse helemaal onderaan en het paartje met de hoogste klasse helemaal bovenaan, als een piramide. Veel mensen vinden de avondvlucht eng door de Hitchcock-film *The Birds*, maar eigenlijk is het bloedinteressant wat daar gebeurt.”

Slimme en goed aangepaste dieren zoals de mug, de rat en de kauw maken graag gebruik van de aangeboden mogelijkheden. Postma: “Ze bepalen zelf welk plekje ze innemen en dat is vaak niet het plekje dat mensen in gedachten hadden.” Hij hoopt dat de angst voor slimme dieren afzwakt en de bewondering voor hun inventiviteit en creativiteit toeneemt.

Lees ook:

Hoe moeten we denken over dieren?

Hoe verhouden we ons tot dieren en hoe gaan we met ze om? Welke denkers kunnen ons helpen om antwoord op die vragen te vinden? In de vijfdelige serie ‘Denken over dieren’ stellen we de belangrijkste dierethici voor. In de eerste aflevering: [Peter Singer en Tom Regan](#).

Eikels gezocht: tienduizenden gaaien trekken nu door ons land, op zoek naar voedsel.

In Nederland is een invasie van tienduizenden gaaien gaande. Op de vlucht voor voedselgebrek zoeken ze naar betere oorden. Zonder vastomlijnd plan trekken ze van bos naar bos, [hopend op genoeg eikels](#).

De werkochtend in Kronkelveld van 20 november 2021:

Wie waren er op deze werkochtend: Rob Mooijen, Sven Wildschut, Irene Hoff, Martijn Vermeulen, André er Haar, Paul Roelofs, Gerda Roelofs, Patrick Gompelman, Leyla Gompelman, Jayden Gompelman, Fokko Minnema, Ger-Jan Hoksberg, Hanne Hoksberg, Giel Hoksberg, Marijn Hoksberg, Karen van Damme, Tijmen Wierenga, Roel Wierenga en Sia Schipper.

Wat hebben we op deze werkochtend gedaan:

- Het gemaaide veld van de Bedauwde Braam op een bergje geharkt, voor de Egels.
- Daarna op dat veldje Krokus, Lente klokje en Sneeuwkllokje bollen poten. Op het veld aan de Meerveldstraat (Anemonen en Scilla Siberica) en bij de poel zijn ook nog bollen (Lente klokje) in de grond gestopt.
- Bij de "bosrand" en bij de Paaseiland figuren, aan het Dunlop pad, zijn kruiden en Brandnetels geknipt. Er zijn op dat veld nog Sneeuwkllokjes en Krokussen gepoot.
- De Wilgen zijn gesnoeid en daarbij in de buurt, enkele Hazelaars.
- Bij het Paaseiland figuur bij de hoek, Dunlop pad /Meerveldstraat is de bosschage verwijderd.

Verslag in foto's van Irene Hoff

We hebben op deze laatste werkdag van het Kronkelveld jaar met een grote groep vrijwilligers het ecologische gebied winterklaar gemaakt. Met de wintermaanden op komst trekken we ons enkele maanden terug en laten we de natuur van Kronkelveld met rust.

Alle 1000 bollen zijn de grond ingegaan. Het voorjaar van 2022 zal een kleur- en nectarrijk seizoen worden. Opnieuw kunnen mens en dier dan opnieuw genieten van een mooi stukje natuur zomaar dichtbij, in de Velden en de Laren.

Tijdens de koffiepauze is het jaarlijkse presentje aan de vrijwilligers uitgedeeld.

Alle vrijwilligers, hartelijk bedankt

voor jullie enthousiasme bij de beheeractiviteiten in Kronkelveld